

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **nezl. A. B.,** zastoupené zákonným zástupcem: Ch. B., právně zastoupené Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, adresa pro doručování: Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2008, č. j. MV - 55672 - 3/OAM - 2008, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2009, č. j. 11 Ca 311/2008 - 43, ve znění opravného usnesení ze dne 3. 6. 2009, č. j. 11 Ca 311/2008 - 48,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (nar. X) podala žádost (dne 24. 9. 2007) o udělení povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). K žádosti přiložila rodný list a cestovní průkaz totožnosti. Správní orgán I. stupně vydal dne 7. 11. 2007 usnesení, kterým žalobkyni vyzval, aby ve lhůtě 30 dnů doplnila chybějící náležitosti žádosti, a to doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území České republiky a doklad o zajištění ubytování na území. Doklad o zajištění ubytování byl posléze předložen. Rozhodnutím ze dne 18. 1. 2008, č. j. SCPP - 00752/C - CI - 2007, byla žádost zamítnuta podle § 75 odst. 1 písm. a) a §

70 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, neboť nebyly předloženy doklady o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území České republiky. K podanému odvolání stěžovatel toto rozhodnutí zrušil, neboť zjistil, že byla aplikována nepatřičná ustanovení zákona o pobytu cizinců; současně upozornil, že žalobkyně nepředložila doklad potvrzující účel pobytu podle § 70 odst. 2 písm. c) cit. zákona. Správní orgán I. stupně nato vydal nové rozhodnutí dne 6. 5. 2008 (č. j. SCPP - 00752/C - CI - 2007), kterým žádost o udělení povolení k trvalému pobytu zamítl podle § 75 odst. 1 písm. a) cit. zákona v návaznosti na ustanovení § 70 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců; své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobkyně nepředložila doklad podle § 70 odst. 2 písm. c) cit. zákona potvrzující účel pobytu na území. K tomu dále uvedl, že žadatelka nebyla v minulosti českým občanem a jejím rodičům nebyl povolen trvalý pobyt na území České republiky, proto nelze rodný list považovat za doklad potvrzující účel pobytu na území. Odvolání žadatelky bylo Ministerstvem vnitra zamítnuto (dne 5. 8. 2008, č. j. MV - 55672 - 3/OAM - 2008). V průběhu odvolacího řízení umožnilo Ministerstvo vnitra účastnici řízení seznámit se s podklady pro rozhodnutí (vada, která byla v odvolání vytýkána, tak byla zhojena). Poněvadž žadatelka nijak nespecifikovala důvody podání žádosti a jejím rodičům nebyl povolen trvalý pobyt, nemohl být podle Ministerstva vnitra rodný list dokladem potvrzujícím účel pobytu.

Proti rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra byla podána žaloba, o které rozhodl shora označeným rozsudkem Městský soud v Praze tak, že napadené rozhodnutí orgánu II. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; současně uložil žalovanému uhradit náklady řízení k rukám právního zástupce v částce 10 568 Kč. Městský soud shledal, že žaloba byla podána důvodně, pokud se dovolávala nedostatku předvídatelnosti v rozhodnutí žalovaného. Správní orgány v posuzované věci nejdříve shledaly nedostatek dokladů pro osvědčení existence finančních prostředků k pobytu na území České republiky, načež v dalším rozhodnutí shledaly nedostatek dokladů pro osvědčení účelu pobytu. Pokud správní orgán dospěl k závěru, že rodným listem nelze účel pobytu potvrzovat, pak měl o tomto závěru žalobkyni poučit a vyzvat ji, aby případně předložila jiný doklad. Tím spíše tak měl učinit, jestliže v předchozích fázích řízení kladl důraz na jiné okolnosti než hodnocení předloženého rodného listu (ubytování, finanční prostředky). Teprve v návaznosti na procesní aktivitu či pasivitu žalobkyně na základě poučení správního orgánu lze ve věci rozhodnout na podkladě toho, co žalobkyně předloží.

Proti tomuto rozsudku podal kasační stížnost žalovaný správní orgán (Ministerstvo vnitra, dále jen „stěžovatel“). Namítá nesprávné právní posouzení věci městským soudem, jenž podle jeho názoru nesprávně definoval poučovací povinnost správního orgánu. Správní orgán podle názoru stěžovatele řádně poučil žalobkyni o nutnosti předložit všechny důkazy, které považuje v dané věci za relevantní. Správní orgán tak jednal v souladu s § 4 odst. 2 správního řádu, neboť splnil zákonem uloženou poučovací povinnost; k tomu argumentuje na podporu svého názoru rozhodnutími zdejšího soudu (sp. zn. 9 Azs 64/2008 z 11. 12. 2008, podle něhož poučovací povinnost nelze vnímat jako *„ničím neomezenou a absolutní povinnost poučovat o všem, vždy a za všech okolností“*, sp. zn. 4 Azs 450/2004 ze dne 23. 3. 2005 *„poučovací povinnost nemůže jít tak daleko, aby byl účastník poučován i o tom, jaké skutečnosti má uvádět, aby bylo jeho žádosti vyhověno anebo sugestivně dotazován na důvody, o kterých sám nehovoří“*). Současně vyjádřil své přesvědčení, že postupoval předvídatelně, neboť ve stejných případech postupuje shodně. Vyzývat

žalobkyni k předložení důkazu, který by potvrzoval účel pobytu, považoval za nadbytečné, neboť takový úkon již byl ve správním řízení učiněn a soud tuto skutečnost nerespektuje a ukládá správnímu orgánu povinnost nad rámec zákona. Současně požadoval rozhodnout o povinnosti žalobkyně k úhradě nákladů řízení, které musel žalovaný podle výroku II. městského soudu uhradit k rukám právního zástupce.

Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Kasační stížnosti byla podána osobou k tomu oprávněnou, je přípustná; uplatněn byl důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) - nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nejvyšší správní soud posoudil napadený rozsudek městského soudu v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel (§ 109 s. ř. s.) a shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Předmětem sporu je postup správního orgánu při odstraňování nedostatků žádosti o udělení povolení k trvalému pobytu.

Podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců se povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele.

Podle § 70 odst. 2 písm. c) citovaného zákona je cizinec povinen k žádosti o povolení k trvalému pobytu předložit doklad potvrzující účel pobytu na území, například rodný list, oddací list nebo jinou listinu dokládající příbuzenský vztah, doklad o tom, že cizinec byl v minulosti státním občanem České republiky.

Podle § 168 citovaného zákona se na řízení podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců vztahuje správní řád.

Podle § 45 odst. 2 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.) nemá-li žádost předepsané náležitosti, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit.

Podle § 75 odst. 1 písm. a) citovaného zákona se žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže cizinec nepředloží náležitosti podle § 70 odst. 1 písm. a) až c), e), f) nebo g).

Stěžovatel namítá, že svou povinnost poučit žadatelku splnil. Tento názor Nejvyšší správní soud nesdílí. Jak lze zjistit ze správního spisu, správní orgán I. stupně žadatelku prokazatelně vyzval pouze k předložení dokladů o finančních prostředcích a ubytování na území. Ve správním spise se nenachází žádná výzva, kterou by správní orgány po žadatelce požadovaly doplnění neúplně podané žádosti, pokud jde o doklad o účelu pobytu. Jestliže cit. ustanovení § 70 odst. 2 písm. c) ve svém příkladmém výčtu dokladů, které mohou prokazovat účel pobytu, uvádí rodný list, který žadatelka k žádosti připojila, mohla oprávněně očekávat, že tuto svou povinnost splnila, navíc za situace, kdy správní orgán

nesměřoval vůči ní výzvu, kterou by jí jasně sdělil, že takovýto doklad nepředložila, tedy že se jedná o vadu žádosti, která jej opravňuje žádost zamítnout. Takové poučení je ve smyslu § 45 správního řádu esenciální součástí povinného postupu správního orgánu odstraňujícího vady podání. Za takovou výzvu nelze považovat zmínku v rozhodnutí o prvém odvolání, kde žalovaný upozornil správní orgán I. stupně, že takovýto doklad ve spise postrádá. Správní orgán tedy byl povinen žalobkyni vyzvat k odstranění nedostatků žádosti v intencích, jak vyložil městský soud.

Nejvyšší správní soud shledal výklad příslušných procesních předpisů podaný městským soudem přiléhavým; poukazy stěžovatele na judikaturu Nejvyššího správního soudu se s posuzovanou věcí zcela míjejí.

Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Procesně úspěšné žalobkyni by vůči stěžovateli náleželo právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), procesně neúspěšný stěžovatel takové právo nemá. Ze soudního spisu však neplyne, že by v řízení o kasační stížnosti právní zástupce žalobkyně učinil jakýkoli úkon právní pomoci (vyjádření ke kasační stížnosti podáno nebylo). Proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. března 2010

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně
senátu